

Constanța Buzea

POST-RESTANT

„Un proverb englezesc spune că orice poet e şi puţin nebun, dar nu orice nebun este poet. Încep să cred, din ce în ce mai mult, să cred că sunt numai nebun. Trăiesc aproape zilnic versurile lui Esenin: «Prietene,/ Prietene/ Sunt tare bolnav/ Singur/ Nu ştiu din ce mi se trage boala/ Poate şuieră vântul prin câmpul mare şi gol/ Sau poate asemenea unui crâng în septembrie/ Mi-e creierul iar răvăşit de alcool». Nici nu ştiu prea bine de ce vă scriu. Poate pentru faptul că nu mai suport singurătatea şi nici umilinţele zilnice. Mi-e aproape ruşine şi pentru că exist şi că m-am îmbolnăvit de tânăr". Cu ce v-am putea scoate din teribila stare de singurătate decât îndemnându-vă a vă scrie poezia simplă şi concentrată cum aţi făcut-o şi până acum, în anii de când vă cunoaştem, în anii de când convorbim cu idealuri, aici, modest şi atât de puţin eficient, din păcate, în problemele de suflet, care dor, care nu trec ci se acutizează în fel şi chip. Lăsaţi nebunia la locul ei, nu este de dumneavoastră, şi mergeţi pe mâna cuminţeniei şi înţelepciunii care vă caracterizează, şi care împreună vă ajută să ştiţi, şi să le-o spuneţi şi altora atât de precis şi frumos: "Poezia/ Ca o rugăciune/ Te visează"; "Pe coală/ Gândurile şi sentimentele/ În mişcare/ Dinspre lucruri/ Înspre numele lor/ Încep/ Treptat/ Să se vadă/ Ca urmele fiarelor/ Flămânde/ Pe zăpadă"; "Viaţa/ în mii şi mii de cuvinte/ Se-ndreaptă/ În toate direcţiile/ Şi întotdeauna/ Nimereşte aiurea". Chiar dacă, sau poate chiar de aceea, vă citez, "cuvintele foşnesc mâhnit", iar poetul este ca un "soldat necunoscut" care se jertfeşte fără să ceară absolut nimic de la nimeni. Fericit/ nefericit aţi fost, recunoaşteţi, atunci când aţi scris: "Cuvintele mele/ Aleargă/ Numai/ Spre poem/ Ca un câine/ De vânătoare/ De-a lungul/ Strigătului/ De luptă/ Al stăpânului său". Aşadar, stimate coleg, reînvăţaţi că nu sunteţi singur cu adevărat şi recunoaşteţi că starea aceasta e binecuvântată, şi bine hrănindu-se cu aproape nimic, vă lasă să vedeţi în oglindă cum "într-o parte/ sunt lucrurile/ în cealaltă/ numele şi sentimentele lor/ aşezate/ după toate regulile artei/ într-un uriaş poem de iubire/ perfect ca natura/ pe care îl atingi/ şi-l mângâi/ cu mâinile uşoare/ devenite aproape aripi/ aşa cum ai mângâiat pântecul/ ce urma să nască". (*Ioan Hada*, Baia Sprie) ✉ Nu sunt puţini aceia care cred, simt şi proclamă pentru ei înşişi, ca şi dvs. că seara este partea cea mai bună din zi. Orele ei sunt nesfârşite, protectoare, blânde şi, *în complicitate cu ploaia de-afară*, ne inspiră o solidaritate cu cei asemenea nouă, şi care nu sunt puţini, străbătând împreună, cu trenul sau la pas, un drum spre o mare misterioasă. Fericiţi cei ce rămân credincioşi locului lor şi nu riscă pierderea de sine migrând în necunoscut, unde periculos e să trimitem veşti despre noi, pentru că de-acolo de cele mai multe ori nu ne vine nici un răspuns, nici măcar un salut, un semn cât de mic. Şi totuşi, aventura nu ne iartă, prudenţa nu ne opreşte să ne rănim într-acolo, cu exaltare, un timp. Spuneţi: "Îmi plac aceste străzi/ Din oraşe necunoscute/ Cu ferestre sclipitoare/ Şi oameni distinşi/ Ascunşi după măşti./ Cine vorbeşte pe limba mea?/ Cine, răscolit de amintiri,/ Mă aşteaptă?/ Cine-mi deschide uşa/ După ce gongul/ Bate de trei ori/ Invitaţia la cină?/ Recunosc oraşul acesta/ Lacom şi fierbinte/ Ca un ţărm pe care-am mai fost...". (*Liliana Rus*, Piteşti) ✉ În loc de scrisoare, câteva strofe din care alegem câteva versuri, ca să putem lega întrebarea de cel mai bun răspuns posibil, pentru acest prim moment: "Timid, o rugă v-aş trimite,/ Să răsfoiţi aceste file/ Spuneţi-mi şi voi ţine minte:/ Jeratecul, cât de fierbinte,/ să-l dau la cai sau să-l îngrop?" Cum ştiţi, când a fost să fie, în poveste, momentul plecării lui în lume, feciorul a căutat prin podul castelului părintesc nişte haine vechi şi nişte arme de moştenire, care doar pe el îl aşteptau, să le cureţe cu migală şi credinţă, de tot praful şi de toată rugina uitării. Pe urmă s-a dus la herghelie şi şi-a ales un singur cal, şi acela era bătrân şi bolnav de răpciugă. Feciorul avea instinctul alegerii celei bune, îşi vedea propria glorie în lucruri şi fiinţe abandonate, la care nimeni nu s-ar mai fi uitat cu nădejde. Jeratecul, cât e fierbinte, daţi-l la cai, dintre care unul singur se va repezi să-l mănânce! Aţi făcut, oare, toate aceste operaţii? Mai mult ca sigur că vă aflaţi pe la mijlocul punerii la cale. Hainele nu ni se par prea bine scuturate, pe la cusături se cască rupturi şi miasme de modă veche. Cu alte cuvinte, versurile respiră în ritmuri puţin demodate, puţin monotone, săltând în şea cu aerul lânced de cronică rimată. Paloşul, pe-o parte sclipeşte, pe-o parte e încărcat de rugină. Ideile sunt bune, formula e în uşoară suferinţă. Sau poate că feciorul de împărat încă nu este împlinit pe dinăuntru, încă nu s-a dezbărat de iluzii, şi degeaba visează la acte eroice cât vârsta fragedă încă îl trage să rămână pe lângă vatra caldă, spre întremare, în doar contemplare, deocamdată. Poemul *Plecările* nu are nici o legătură cu povestea aceasta cu feciorul de împărat. Sunteţi o doamnă vitează din zilele noastre, care iubeşte şi scrie versuri onorabile, cu pe alocuri mult balast verbal. Spuneaţi în scrisoarea dvs. în versuri: "Mi-e teamă doar că nu ştiu jocul/ Să pun un vreasc s-aprindă focul/ Şi s-o piti, printre cărbuni,/ Parfumul anilor nebuni". Chiar aşa şi este, şi ne pare bine de întrebare ca şi de îndoiala puţin jucată. Iată poemul: "Plecările tale/ Plecările/ Lasă în urmă/ Visările.//Şi-n urma dorului/ Dorului/ E amintirea/ Fiorului.// Sub pleoape adun/ Depărtările/ Şi-ncerc să deschid/ Iar cărările// S-alung plecările tale/ Plecările..." Nu spunem că nu sună bine, dar a gol tot sună binele acesta formal! Nu îngropaţi jarul! Dar dacă vor veni la tipsie să guste din foc mai mulţi noateni, ce vă veţi face? Căci va fi semn rău. Trebuie să vină unul singur, să fie răpciugos, să pară bătrân... Timpul trece ca să vină, trece ca să dezamăgească şi vine spre a ne împodobi cu iluzii, ca un An Nou, ca un Bărbat, ca un Copil, ca un Robot sau ca un Cal mâncător de jeratic: "O, Doamne, cât l-am aşteptat!/ Cu vorbe calde l-am întâmpinat/ cu haine scumpe-atunci l-am îmbrăcat/ şi i-am surâs, l-am sărutat/ sclipiri de stele-n cer am aruncat/ şi vinul din pocal s-a înspumat.// Când era mic, cu grijă l-am purtat/ să-şi facă şi el loc prin acest veac,/ sperând să plimbe printre noi norocul/ şi să-şi urmeze, cum e scris, sorocul.// Dar el.../ m-agaţă şi mă trage după el/ tot tropăind prin viaţa mea,/ prin viaţa mea şi-a altora.// Cu poticneli sau salturi îl urmez;/ nu-mi dă o clipă voie să m-aşez/ nu-mi lasă nici răgazul să visez./ că va fi altfel decât înainte/ şi rupe rău, cu gura sa hulpavă,/ speranţa mea, ajunsă o epavă..." Cine spusese, în poezia română, cu simplitate îndemnând şi cu înţelepciune: "O luptă-i viaţa, deci te luptă/ Cu dragoste de ea, cu dor"? Nu treceţi cu vederea ce v-am spus. Paloşul dvs. liric nu este deocamdată nici ruginit pe amândouă feţele, dar nici nu sclipeşte cine ştie ce pe partea unde aţi muncit să strălucească. E atâta rugină şi rutină feminină în, de pildă, poemul atât de patetic pueril intitulat *Mă doare dorul*: "Şir de cuvinte ţes o întrebare/ Care porneşte spre gândul meu/ Şi la-ntâlnire stă-n aşteptare/ Glasul cu irizări de curcubeu./ Încet, din tăcere, răspunsul ia zborul/ Şi se-ntrupează în cuvinte: /*Mă doare dorul.*// Mă doare dorul de braţul ce mă prinde/ Mă doare dorul de pielea ta fierbinte/ Mă doare dorul de gura ce nu minte/ Mă doare dorul de harul din cuvinte/ Şi de seninul ce-mi alungă frica/ De ochii care-mi spun că nu-i nimica/... De tot mă doare dorul." Sigur că nimeni nu va îndrăzni să vă spună la un moment dat că de tipsia cu jar s-ar prea putea să nu se apropie nici un cal din herghelia posibilităţilor. Ei bine, nici dacă aceasta se va întâmpla, jarul nu trebuie îngropat, de întreţinerea vie, cine ştie când, vreun mânz, care încă nu s-a născut, va fi Pegasul dvs. şi vă va da târcoale, tânăr puternic inspirându-vă într-un târziu sufletul. Aveţi un nume frumos, care vă obligă să faceţi poezie pentru el. (*Doina Velcor*, Bucureşti)■

calendar

23.02.1888 - s-a născut *Mihail Săulescu* (m. 1916)
23.02.1892 - s-a născut *Tudor Măinescu* (m. 1977)
23.02.1892 - s-a născut *Const.T. Stoika* (m. 1916)
23.02.1912 - s-a născut *Romulus Vulcănescu* (m. 1999)
23.02.1923 - s-a născut *Eta Boeriu* (m. 1984)
23.02.1937 - s-a născut *Mihail Ion Cibotaru*
23.02.1943 - s-a născut *Anatol Gavrilov*
23.02.1950 - s-a născut *Haralambie Moraru*
23.02.1976 - a murit *Florin Iordăchescu* (n. 1899)

24.02.1870 - s-a născut *Izabela Sadoveanu* (m. 1941)
24.02.1913 - s-a născut *Stelian Păun* (m. 1992)
24.02.1926 - s-a născut *Ovidiu Cotruș* (m. 1977)
24.02.1927 - s-a născut *Valentin Berbecaru* (m. 1982)
24.02.1930 - s-a născut *Haralambie Corbu*
24.02.1932 - s-a născut *Eugen Cizek*
24.02.1940 - s-a născut *Virgil Bulat*
24.02.1943 - s-a născut *Horia Bădescu*

25.02.1881 - a murit *Cezar Bolliac* (n. 1813)
25.02.1892 - s-a născut *Al. Duiliu Zamfirescu* (m. 1968)
25.02.1896 - s-a născut *Iosif Cassian Mătăsaru* (m. 1981)
25.02.1897 - s-a născut *N.I. Popa* (m. 1982)
25.02.1899 - s-a născut *Erwin Wittstock* (m. 1962)
25.02.1901 - s-a născut *Al.Tudor - Miu* (m. 1961)
25.02.1925 - s-a născut *Eugenia Busuioceanu*
25.02.1928 - s-a născut *Benkő Samu*
25.02.1937 - s-a născut *Corneliu Buzinschi* (m. 2001)
25.02.1939 - s-a născut *Virgil Duda*
25.02.1941 - s-a născut *Mihai Elin*
25.02.1948 - s-a născut *Irina Grigorescu*
25.02.1968 - a murit *Al. Duiliu Zamfirescu* (n. 1892)

26.02.1838 - s-a născut *B.P. Hasdeu* (m. 1907)
26.02.1907 - s-a născut *Constantin Papastate*
26.02.1909 - s-a născut *Anavi Adam*
26.02.1919 - s-a născut *Constant Tonegaru* (m. 1952)
26.02.1948 - s-a născut *Valeria Victoria Ciobanu*
26.02.1948 - s-a născut *Nicolae Rusu*
26.02.1953 - s-a născut *Viorel Sâmpetrean*
26.02.1997 - a murit *George Timcu* (n. 1939)

27.02.1920 - s-a născut *Nina Ischimji*
27.02.1920 - a murit *A.D. Xenopol* (n. 1847)
27.02.1943 - a murit *Salamon Ernő* (n. 1912)
27.02.1955 - a murit *Al. Marcu* (n. 1894)
27.02.1975 - a murit *Eugen Constant* (n. 1890)
27.02.1982 - a murit *Mihail Drumeș* (n. 1901)
27.02.1990 - a murit *Al. Rosetti* (n. 1895)
27.02.1996 - a murit *Silviu Georgescu* (n. 1915)
27.02.2006 - a murit *Andras Iános* (n. 1926)
28.02.1754 - s-a născut *Gheorghe Șincai* (m. 1816)
28.02.1880 - a murit *Costache Bălăcescu* (n. 1800)
28.02.1881 - a murit *A.T. Laurian* (n. 1810)
28.02.1893 - a murit *Grigore Grădișteanu* (n. 1816)
28.02.1903 - a murit *Ioan Ivanov* (n. 1836)
28.02.1919 - s-a născut *Melania Livadă* (m. 1988)
28.02.1941 - s-a născut *Mircea Ștefan Belu* (m. 2002)
28.02.1944 - s-a născut *Elena Gronov-Marinescu*
28.02.1949 - a murit *C. Săteanu* (n. 1878)
28.02.1950 - a murit *Ștefan Ciobanu* (n. 1883)

29.02.1928 - s-a născut *Albert Kovacs*

1.03.1788 - s-a născut *Gh. Asachi* (m. 1869)
1.03.1904 - s-a născut *Horia Robeanu* (m. 1985)
1.03.1906 - s-a născut *Lia Dracopol-Fudulu* (m. 1985)
1.03.1911 - s-a născut *Ionel Săndulescu* (m. 1993)
1.03.1912 - s-a născut *Tudor Ștefănescu* (m. 1992)
1.03.1913 - s-a născut *Emil Zegreanu* (m. 1987)
1.03.1923 - s-a născut *Arcadie Donos* (m. 2001)
1.03.1925 - s-a născut *Solomon Marcus*
1.03.1926 - s-a născut *Viniciu Gafița* (m. 2005)
1.03.1930 - s-a născut *Alecu Ivan Ghilia*
1.03.1943 - s-a născut *Magdalena Popescu*
1.03.1947 - s-a născut *Valeriu Veliman*
1.03.1951 - s-a născut *Ion Machidon*
1.03.1954 - s-a născut *Nicolae Panaite*

Dialog cu Paleologu

Cărţile lui Alexandru Paleologu se vînd mai bine de cînd autorul lor a murit. Nu cred că l-ar fi încîntat succesul la publicul larg. Spre deosebire de mulţi care afirmă că nu scriu pentru vulg, dar tremură de plăceri aproape erotice cînd află că au succes la cititorul obişnuit. Alexandru Paleologu scria chiar pentru iniţiaţi. Rămăsese legat sufleteşte de conferinţele de la Ateneu ale personalităţilor vremii din anii '30-40. Credea în comunicarea dintre cei puţini, care au ceva de spus, cu cei, tot puţini, care ştiu să le înţeleagă spusele. Ca parlamentar era siderat de prostia, imbecilitatea şi mai ales de lipsa de maniere a colegilor săi. Nu era un caracter de bronz şi nici nu pretindea că ar fi. În scris însă avea o forţă a opţiunii de-a dreptul miraculoasă. Citindu-l îţi venea să crezi că desparte apele.

În ultimii ani apărea din cînd în cînd la televizor, scînteietor în replici, povestitor cult şi observator fără teamă al prostiilor debitate la nivel înalt. Treptat, însă, extraordinara oralitate a lui Alexandru Paleologu a intrat în reflux. Simţind că i-au scăzut puterile, acest bîrfitor de geniu, s-a retras treptat din arenă.

Cînd a dispărut cu totul, absenţa lui a fost resimţită de oamenii obişnuiţi reprinşi să-l audă. Fiindcă cei puţini, cărora li se adresea Paleologu, aveau ţuţile lui.

Puţin mai sus am spus despre Paleologu că ar fi fost un bîrfitor de geniu. N-a fost o figură de stil. Îi plăcea colportarea, numai că ceea ce bîrfea Paleologu era, cel mai adesea, informaţie la a doua mînă despre personalităţi uitate ale României. Despre Nae Ionescu, de pildă, povestea că avea un Mercedes splendid care, *se spune*, zicea Paleologu, era răsplata lui Nae pentru filogermanismul lui. Altminteri, adăuga Paleologu, gînditorul avea relaţii cu firma germană de medicamente Bayer.

După Revoluţie, tot ceea ce povestea el pentru ascultători cultivaţi şi discreţi, înainte de '89, a devenit un fel de relatare pentru reprezentanţii spiritului Pieţii Universităţii. Altminteri, conu Alecu nu credea că spusele lui ar fi fost interesante pentru publicul obişnuit. A apărut de curînd la Cartea Românească, a III-a ediţie a cărţii sale *Despre lucrurile cu adevărat importante*. Se pare că o nouă generaţie de scriitori îl descoperă pe Alexandru Paleologu, republicat de editura unde i-au apărut primele volume şi unde a fost redactor vreo două decenii. Paleologu pe care l-am „descoperit" prozatorul. Memorialistul, nu eseistul care m-a cucerit încă din adolescenţă, cînd am citit *Bunul simţ ca paradox*. Sînt în cartea asta două mici povestiri: una despre Petre Ţuţea, cealaltă despre Dumitru Stăniloae. Cea dintîi vorbeşte despre imbecilitate, şi imbecilizarea filosofilor de partid din anii *deschiderii*, pornind derutant de la Petre Ţuţea, povestitorul ajunge la o şedinţă a Academiei de reabilitate filosofică a lui Blaga. Pe culoar, filosofii de partid supăraţi pe Henri Wald că şi-a permis să-i prezinte scuze, postum, lui Blaga. „Era deja seară. Am stat acolo ce-am mai stat, dar devenise ridicticos. Am plecat la restaurantul Uniunii Scriitorilor. În grădină, la o masă, Petre Ţuţea cu un tînăr dramaturg, Paul Cornel Chitic. M-am aşezat la masa lor. După salutările de rigoare, Ţuţea continuă: „Aristotel a fost ATATORNICIT PE VECI categoriile gîndirii politice!" Am răsuflat: totul era în ordine. Sentinţa implacabilă a lui Ţuţea a restabilit rînduiala în lume. Dacă e statornicit pe veci..." În cea de-a doua povestire, Paleologu mărturiseşte în trei pagini cum a descoperit cu ajutorul preotului Stăniloae, ceea ce îi dorea „în chip obscur şi imperios" să afle, să înţeleagă. Autoritarul părinte, face ordine mai întîi în zarva enoriaşilor , după care „a ţinut o predică extraordinară. O predică despre ce înseamnă a-ţi lua crucea şi a-L urma pe Hristos". Agnosticul are brusc revelaţia „căii" şi a simplităţii extraordinare. Fraza se rupe, dar nu-şi pierde rigoarea. Paleologu destăinuie, tot mai precipitat, cum a înţeles, şi cum i s-au luat solzii de pe ochi: „Părintele Stăniloae mi-a luat atunci solzii de pe ochi." Aceste texte, pe care le-am numit povestiri, acum, au fost, la vremea lor, scrise cu totul alt scop. După moartea lui Ţuţea şi a lui Dumitru Stăniloae. La prima lectură mi s-a părut pioşenii de cimitir, cam zburdalnice pentru rostul lor imediat şi de un egocentrism de-a dreptul deplasat. Ţin minte că am şi ricanat, odată, la moartea unei vechi celebrităţi culturale: „Conu Alecu şi-a găsit vocaţia: îmbălsămează morţii cu umor." O mîngîiere prostească, dacă nu chiar o mojicie cordială, dar tot mojicie.■

cronica tv

Cuţu în boxa acuzaţilor

– Auzi, bade, îmi zice prietenul în timpul Jurnalelor TV de duminică seara (26.02), cât or fi americanii de americani, fi-r-ar mama lor ale drrr...

– Haralampy!, îi strig. Eşti nebun? Vrei cazare şi masă la Poarta Albă?

Nu m-aude şi continuă:

– ...Mă, cuscre, lasă naibii reportajul despre javra aia de Boschito şi ascultă ce-ţi spun: ni se frânge de toate osiile Bucureşti-Londra-Washington când e vorba de sfintele noastre tradiţii româneşti. Uite, chiar dom' Preşedinte Băsescu, fin'că-i rumânaş fain şi viteaz, îşi bagă fătuca în partid? Şi-o bagă. Uite-o, ce vitează e şi ce... Mă rog... Foarte bine, da' cum o cheamă, că nu fusei atent? Cum!? Elena? Adică, altă Elenă? Şi Udrea, tot Elenă? Şi aia din Troia şi... Pfui, Doamne, că-mi amintii de Ceauşeasca... Noa, ce să-i faci? Televiziunea-i televiziune şi tradiţia-i tradiţie, aşa că... Ay, trăsni-m-ar şi Doamne fereşte-ne![1] Tatăl nostru, care eşti în ceruri, nu-l lăsa pe Anticrist să... Şi apără-ne de rău, că şi noi...

Îl privesc înspăimântat, apoi le zic la ai casei:

– A înnebunit lup... Scuze: era gata-gata să dau în *copiraitu' lu'* dom' Năstase... De fapt, am vrut să spun pur şi simplu că a înnebunit Haralampy: după ce timp de vreo trei ore a răsfoit programul TV, a numărat nu-ştiu-ce, a notat şi a vorbit în cifre privind gânditor spre tavan şi frământându-se ca de friguri, acum lasă televizorul şi scoate vorbe fără şir...

– Îl pierdem!, se zbuciumă soacră-sa nemaiauzind reclama de la Pro Tv conform căreia „cea mai vizionată emisiune de umor din România, în ultimii cinci ani, a fost „Vacanţa mare".

Păcat – ar fi râs şi ea şi cur-canul adus din Moldova...

Deocamdată, încercăm să-l redăm pe Haralampy umanităţii şi psihosociologiei care cum ne pricepem, respectiv: nevastă-sa plângând în hohote (drept că mai false decât orice hohote *telenovelice*, dar îi apreciem efortul); soacră-sa, urmărind emisiunea lui Andrei Gheorghe, „Politică, frate!" de la Realitatea TV şi râzând şi ca pro... – pardon!, îi frecţionează fruntea cu alcool dublu rafinat, iar din când în când îi trece pe sub nas un pahar cu tràscău; nevastă-mea, care a dat admitere de şapte ori la „jurnalistică tv", a opta oră, greşind clădirea, a intrat cu 10 la medicină veterinară, îl liniştește recitându-i versuri de Tristan Tzara traduse în chineză; eu îl asigur că emisiunea „Surprize, surprize" se va relua producându-i în continuare dureri de spate Mihaelei Rădulescu la emisiunea „Duminica în familie" (precum în data de 26.02...); apoi îl liniştesc spunându-i şi *că, Cătălin Măruţă, nu a fost racolat să prezinte* „Tonomatul de pe CNN" şi nici nu s-a spânzurat după plecarea (mazilirea ?) de la Realitatea TV, ci s-a întors la TVR unde, în seara zilei de 26 februarie, a prezentat, cu ţopăieli şi înţepături (de ce oare?) spre Andreea Marin, emisiunea „Selecţia naţională" pentru *„Eurovision 2006"*... Ei, cum să...? Nu, dragu' meu, Luminiţa Anghel nu era căzută, nici măcar julită la genunchiul la care fluturau nişte zdrenţe de la pantalon, era doar partenera întru prezentare a lui Măruţă – atât.

Aşadar, toate forţele familiilor noastre au pus umărul la recuperarea lui Haralampy care începuse să aibă halucinaţii, sau ce-ştiu-ce manifestări de teleportare spre „medievalul francez", fiindcă, la un moment dat, ne-a înţepenit pe toţi în diferite poziţii, strigând spre televizor unde tocmai se transmitea un reportaj de la întâlnirea *penelиştilor* la Braşov:

– Uraaaa! A murit fuziunea! Trăiască Alianţa!

Slabă nădejde, însă prietenul e prea zdruncinat şi slăbit mintal ca să-l contrazicem. Şi-apoi, suntem tulburaţi acut de o mică ştire TV cum că în satul Dâmbău din judeţul Mureş s-a „născut" un pui de găină cu patru picioare... Să fie un semn divin că, prin înmulţirea picioarelor *galinaceice*, ne vom întoarce la *tacâmurile* din vremea ceauşismului? Şanse există, mai ales datorită faptului că veniturile românilor urcă direct proporţional cu „duduitul" economiei, încât, peste puţină vreme, nici n-o să le mai vedem...

Iar vorbesc ce nu trebuie? Bine, mă scuzaţi – publicitate.

– Tati! Mami!, urlă dintr-odată fiu-mi-o, Ionuţ-Jerome. Haideţi repede, că începe „Zambaccianul"...

O, cum de-am uitat de serialul nostru preferat? Astăzi se transmite pe toate canalele de televiziune al doilea, sau al „X"-lea episod intitulat „Percheziţia la vecini".

– Ce ştiţi voi?, îl auzim pe Haralampy, revenit cât de cât din semicomă, dar încă vorbind singur. E tactica ultramodernă a percheziţiei prin învăluirea duşmanului – staţi că ne explică domnu' Morar...

Iar domnia sa ne linişteşte:

– Am găsit ce căutam, mai mult nu pot să vă spun.

Dar cui să şi spună? Cine ar pricepe ceva din moment ce, dintr-o ştire tv aflăm că suntem poporul cu cea mai slabă pregătire din toată Europa...

– Cum?, se enervează Haralampy jignit. Nu din lume? Ce e aia un continent?

– Taci, îi spun, că azi ne dau două episoade din „Zambaccianul". Uite, acum începe cel intitulat „Măsuratul ferestrelor de termopan" de la apartamentul lui Năstase jr. Într-adevăr, înţeleaptă şi derutantă strategie – ai dreptate!...

ÎNTRE TIMP, ŞTIRILE TV CONTINUĂ

1. După o atentă filare, monstrul maidanez Boschito, câinele care era să ne lase fără relaţii comerciale cu Ţara Florilor de Cireş, a fost prins şi acuzat şi de fals şi de înşelăciune în stabilirea sexului, fiindcă era, de fapt, căţeluşa Coco...;

2. Doamna Paula Iacob este avocata lui Cuţu Boschito alias Coco;

(Am dat de însemnările lui Haralampy, în clipele sale de nebunie. Citez: „Filme americane transmise între 17 şi 24 februarie: TVR1 – 19, TVR2 – 12, Antena 1 – 19, Pro Tv – 33, Prima Tv – 37, Pro Cinema – 47, HBO – 61, Hallmark – 80. Adică: vineri, 17.02 – 47, sâmbătă – 38, duminică – 42, luni – 43, marţi – 47, miercuri – 47, joi – 45. Total: 308. Şi câteva titluri: Frica (thriller), Strigătul disperării, Profiler: psihologia crimei (thriller), Războiul de acasă, Eutanasie sau crimă?, Ticăloşii, Coşmar de Sf.Valentin (horror), Seducţie şi minciuni (thriller), Lege şi fărădelege, Verdict: crimă, Călătorie de coşmar (thriller), Mişcări periculoase, Mortal Kombat, Crimă după miezul nopţii, Ameninţare subterană, Dincolo de moarte (thriller), Harta crimei, Pedeapsă capitală, Legea junglei, Focul ucigaş (thriller), toate cu buline şi vizionate de cei... opriţi. Şi ne mai miram că, în sălile de clasă...")

3. Arestarea şi acţionarea în judecată a Cuţului hermafrodit Boschito (premieră în Justiţia română!), va ajuta substanţial la integrarea în UE şi va duce la înflorirea relaţiilor de tot felul dintre România şi Japonia.

Dumitru HURUBĂ

[1] *Citat din vol. în curs de apariţie* ***Blesteme şi alocuţiuni ardeleneşti****, de* Coriolan Haralampy.

ochiul magic

Pace cu preţul trecerii la Islam

Într-o limbă clară, concisă şi pertinentă, Ecaterina Lungu, în articolul *Casa Islamului şi Casa războiului* în numărul din 21-27 februarie 2006 al *Revistei 22*, înfăţişează trăsăturile doctrinare ale pacifismului islamic. Pe scurt, cu toate că musulmanii au ca ţel pacea eternă, ea nu poate fi atinsă decît după o prealabilă islamizare a întregii omeniri. Cine nu se converteşte la Islam nu poate avea parte de o pace durabilă, ci doar de un armistiţiu temporar în vederea unui nou război. Cu alte cuvinte, cine vrea linişte trebuie să treacă la Islam. Altă cale nu este. Aviz naivilor şi indiferenţilor!

În acelaşi număr al *Revistei 22*, Andrei Cornea, plecînd de la recentul „scandal al caricaturilor", abordează tema „războiului civilizaţiilor". Mărturisindu-şi neîncrederea în valabilitatea unei asemenea sintagme, Andrei Cornea, la capătul unei analize desfăşurate pe baza principiului proporţionalităţii — la un cuvînt sau desen ofensator răspunzi tot printr-un cuvînt sau desen ofensator, dar nu prin violenţă fizică sau instigare la crimă, cum s-a întîmplat în cazul recentelor caricaturi — înclină să categorisească situaţia actuală ca un război purtat „între civilizaţie şi o nouă barbarie". Nu putem decît să-i încuviinţăm opinia.

O dihotomie savuroasă

Fiecare interviu cu Andrei Pleşu este un prilej de desfătare. În numărul din februarie al revistei *CUVÎNTUL*, Andrei Pleşu, interveviat de redactorul-şef Laura Albulescu, abordează dihotomia dintre „scrisul frumos" şi „scrisul profund". Stilul e inconfundabil, pe măsura pertinenţei observaţiilor distinsului nostru intelectual: „A apărut ideea că sunt două feluri de a face filosofie: acru şi incomprehensibil sau dulce şi accesibil. «Dulcii şi accesibilii» sunt, în general, taxaţi ca frivoli şi au defectul major de a scrie «frumos». Circulă ideea stranie — pe care am citit-o, de curînd, şi într-un editorial din presa noastră — că ori scrii bine, ori ai idei. Amîndouă nu merg. Prin urmare, cineva care scrie bine e suspect, din plecare, de găunoşenie şi, invers, cineva care are idei trebuie să fie indigerabil, să producă texte în care să-ţi rupi dinţii. E bine să nu cumva să-ţi placă ce citeşti, să nu cumva să poţi intra într-o relaţie cordială cu textul. Acestea sînt nişte teorii şi clasificări care dovedesc, din păcate, o lipsă gravă de simţ al culturii." Ce păcat că revista *Cuvîntul* nu are o strategie de difuzare mai eficientă: ea este de negăsit la tarabele, chioşcurile sau punctele de distribuire unde poţi găsi de obicei presa culturală. Din această cauză, munca echipei conduse de Mircea Martin şi Laura Albulescu nu apucă să ajungă sub ochii celor care ar fi în stare să o aprecieze. Iată de ce îi îndemnăm, cu deplină simpatie colegială, să schimbe ceva în această privinţă.

Cu Traian Ungureanu despre Ahmadinejad

Ceea ce este uimitor la Traian Ungureanu nu este că scrie mult, ci că, scriind mult, scrie bine tot ceea ce scrie. Este cazul rar al unui gazetar la care cantitatea nu dăunează calităţii. Se poate spune că, în materie de cuvînt gazetăresc, tot ceea ce Traian Ungureanu atinge are alura unui text în întregime personal, a cărui calitate intelectuală este dincolo de îndoială. Cauza acestei efervescenţe scriitoriceşti e de găsit în stofa din care e clădit acest om: Traian Ungureanu are ceva din vigoarea de satir a unui personaj croit anapoda, un personaj a cărui înfăţişare deconcertantă — păr vîlvoi, ochelari cu dioptrii uriaşe, gesticulaţie contorsionată de fiinţă smucită pe dinlăuntru — sporeşte şi mai mult senzaţia că te afli în faţa unui fenomen straniu. Iar Traian Ungureanu chiar este un fenome straniu: are vîna primordială a silenului lucid, un fel de putere elementară a cărei vigoare răzbate în fiecare pagină pe care o scrie. Scrisul lui Traian Ungureanu seamănă cu persoana sa. E exemplul evident al unui scriitor la care caligrafia (stilul) repetă fizionomia: debordantă, neconformistă, aspră şi cu o mină de luciditate incurabilă, aproape suferindă. Există o asprime colţuroasă, nodoasă, tăioasă, aproape contondentă, în cuvintele lui Traian Ungureanu. Un scris abrupt, prompt şi nemilos, de om pe care nimic în lume nu-l mai poate păcăli. Iar judecăţile lui tranşante au ceva premonitoriu şi îngrijorător, şi asta cu atît mai mult cu cît intuieşti că are dreptate.

Să citäm, bunăoară, începutul articolului din numărul pe februarie al *IDEILOR ÎN DIALOG*, intitulat *Jihad şi Ahmadinejad (Islam nuclear)*: „Mahmud Ahmadinejad e un om cinstit. Ahmadinejad spune şi face exact ce gîndeşte. De aici şi pericolul. Cinstea acestui bărbat mărunt, neobosit şi febril e un ascetism integral, din rasa costelivă a marilor agresiuni spirituale cu care oameni simpli, selecţionaţi de o Providenţă inversă, se abat, uneori, asupra istoriei. Asemenea personaje sînt cel mai bine descrise de un epitaf. Într-adevăr, Ahmadinejad stă mult mai bine în cîteva cuvinte decît în aproximaţiile pluvioase ale eseului de mai jos. Iată rezumatul: un posedat. Mai departe, totul rămîne de explicat."

Din acelaşi număr al *Ideilor în dialog*, reţinem verdictul lui Dan C. Mihăilescu în privinţa climatului polemic din cultura noastră: „Acum înregistrăm — cel puţin în jumalismul orientat mai mult sau mai puţin cultural — o invazie a scriiturilor resentimentare, o modă a incriminării în gol. Înainte vreme, abia dacă aveam un Mircea Iorgulescu care nu putea să scrie decît plecînd de la o ţîfnă, o contrazicere, de la un impuls pamfletar, şi abia dacă aveam un Alexandru George şi un Adrian Marino, despre care ştiam din capul textului că se vor dezlănţui automat împotriva cuiva. În schimb astăzi, aproape că nu întîlneşti revistă sau pagină de ziar culturală unde să nu pulseze, fie voalat, fie gîlgîitor, ambiţia străvechiului «pisser contre le vent», mania demitizărilor, patosul provocării cu orice preţ, furia plătirii poliţelor. Pe scurt, mi-e teamă că tranşeele au devenit extrem de adînci, de nesurmontabile. Şi că noile promoţii au fost educate în (ori au deprins singure) spiritul ranchiunei, al atacului în haită, al intoleranţei drapate corect politic şi al mentalităţii potrivit căreia «a good Indian» nu poate fi decît un «dead Indian»".

Perspective sumbre

Impresionant articolul Anei-Maria Florea, intitulat *Despre sfîrşitul ţăranilor, dincolo de poezia titlului*, din *DILEMA VECHE*, numărul din 24 februarie–2 martie 2006. Ana-Maria Florea înfăţişeaază soarta lumii rurale din Portugalia zilelor noastre, în contextul exigenţelor economice impuse de Uniunea Europeană: „Îmbătrînire, părăsire, incendii, poluare. În 1988, un raport despre viitorul lumii rurale al Comisiei Europene numea cu multă acuitate problemele zonelor agrare periferice, în condiţiile în care, la acea oră, ţările predominant ale Comunităţii Europene erau Grecia, Portugalia, Spania. Deşertificare. Se preconiza de pe atunci că spaţiul rural trebuie să-şi asume şi alte funcţii de cît a fost obişnuit. Satul a produs destulă pîine; în momentul de faţă este atîta pîine şi carne în Uniunea Europeană că nici nu se mai ştie ce să se facă cu ele. [...] Satul va trebuie de acum înainte să producă divertisment, în speţă pentru turistul avid de week-end-uri pure, de băi reconfortante de arhaic. Ruralul-animator trebuie să se exercite în cîteva sarcini care au pierdut urgenţa «pîinii de toate zilele»: întreţine poteci, ţine calul de frîu la încălecat, gospodăreşte hăţişuruile impenetrabile, prăzi sigure ale incendiilor (dar fără dreptul de a paşte caprele în pădure), într-un cuvînt, el devine cosmeticianul naturii, al unui decor consumabil, inert, debilizat, căruia nu-i mai este stăpîn."

Cronicar

Revista România Literară

Data de apariţie:
în fiecare vineri a săptămînii

Preţ: 2 lei

Abonamente:
1 an: 94 RON
1/2 an: 48 RON
1/4 an: 26 RON

Abonamente în străinătate:
1 an: 100 EUR

Date tehnice de contact:

Revista editată de S.C Satiricon SRL
CUI: R18006758 - J40/16647/2005

Cont RON RO08BRDE445SV50236294450
BRD-SUC. DOROBANŢI

Pentru instituţii bugetare
RO41TREZ7015069XXX006155
TREZORERIE SECTOR 1

Pentru abonamente în străinătate:
Cont EUR : RO93BRDE445SV50236534450
BRD – SUC. DOROBANŢI

satiricon
culturii, fapte, gînduri noi

5 948467 000049 10

Date contact:
S.C. Satiricon SRL, str. Şcoala Florească nr.3
sect.1 Bucureşti
Tel. 231.35.00, Fax 230.51.07
e-mail: office@satiricon.ro

DIFUZARE: Adrian Bucur tel.0747.497.950
e-mail: adrian.bucur@satiricon.ro
PUBLICITATE: Laura Rădulescu
tel.0747.497.943,
e-mail: laura.radulescu@satiricon.ro